

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

---

Georg Schede

**Lectori Benevolo, S. O. Felices merito nostri maiores depraedicantur, quorum
aetas Viris doctis & florebat, & honos iis habebatur ...**

[S.I.], 1650

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742551865>

Druck   Freier Zugang

clK-9453 (1)

Inhalt:

(Progr. 1631) G. Schedius, Metaphrasis poet. Feschajahu proph. concionum.

Funebria in obitum Gust. Adolphi Socie reg.. habita a G. Schedio, Rect. Sch. Gustri 1633.

Lemus Regius, Das ist Schnide Klag: u. Trauer Schrift iib. d. Hintritt .. Gustavi

Adolphi.. Autore G. Schedio. 1633.

Progr. 1646. (Lectorum ad omt. invitata Rect. Sch. Gustri etc)

1648.

1649. (Jan., Marz, Febr.)

1650. (1. Aug. II Nov.)

1652.

1653.

1655.

1658. (1. Oct. II Dom Laetare.) Janiss.

1663.

Natales Reipublicae Mecklenburgicae sacri. Gustri. 1666.)

Haut, Disp. log. de formalis enunciationis redupl. et spec. sub prals.

G. Voigtii, Rectoris .. defendet. Gustrovi (1671,

Wagner, De oraculis Sibyll. sub pr. Voigtii .. def. Gustri. (1672)

Progr. 1702. (Contra indifferentiam religionum.)

J. Otto, Thesis log. resp. Baleke. Gustri. 1706. Editio II. 1700.

" De veritate rel. christ. .. resp. Spank. Gustri. 1710.

In alterum jubilaeum Lutherenum .. Gustri. 1717.

Seculare laudis sacrificium .. atlanta novellis Athonaei Gustri. Collegis. (1717)

Thesum misc. decadem .. moderante J. Otto Rector. prop. D. Sandow. G. 1717.

Triumph-Sied .. 2. Luth. Jubel. Fest .. G. (1717)

Festum translat. Bibl. Luth. germ. .. celebor. virt. Richter, Gustri. Rector. (1719.)
Cantata. (1719.)

Progr. 2. Festum sanc. II Augustinian Confessionis in part. " 1730.)

Cantata .. (1730) [1730 steht MR. 885-2]

Progr. 2. Geburtagsges. des Herzogs 1731. (Richter, D. Henrico Leon.)

[1733 steht MR. 885-2] 1732. (D. Alberto et Johann.)

1734. (D. rebus Mecklenburgicis -)

Pet. Johannis, De negotio pietatis.
int. max. S. Voigtii. Gustri. 1671.
(Hab. Schuback)

M. Progr. 2. Gloriolatio in d. Corps 1718 ff. u.a. siehe KL. 74.

Progr. 2 Geburtstage des Herzogs. 1735. (Richter ed.)
1736. (")
1737. (")
1738. (")
1739. (")
1741. (")
1743. (")
1744. (")
1745.
1746.
1747.
1848 *Leveritatem bucolicum* ed. Richter. 1747.
1749.
1750.
Philippi Iulii Dicis Pon. diarium itineris ed. Richter. 1750.

Lectori Benevolo,

S. O.

Felices merito nostri majores deprædicantur, quorum ætas *Viris
doctis & florebat, & honos iis habebatur.* Nunc verò multis
veterum instituta, jam pridem corruptis moribus, ludibrio sunt.
Mulcet seculis hic mos in Græcia durasse legitur, ut Philosophero prete-
reunni Græcus assurgeret, cumq; eo sermones miscens nequaquam sede-
ret. Lacedæmonius sanè in more fuisse, neverunt etiam illi, quibus
lotio in balneis permititur gratis. At nos, qui non extra, sed infra po-
mæria Christiana vitam vivimus, parvi eos astimamus, qui nobis
viam ad sapientiam ac eruditionem solidam monstrant. An, quia
mentes nostræ, umbrâ invidia obnubilate, quam divinum quid si vera
eruditio, non perspiciunt; An, veluti noctua ad radios veræ sapien-
tiae cæciuimus? quis hic non immerito exclamabit? O mundo, de men-
tiâ nimium excæcate, quis tam acuto oculorum sensu prædius est,
quis tam est circumspicuus, ut videat, quomodo idiota quis & rudis
homo tuas subterfugere velit insidas, cùm *Viris prudentibus & sapien-
tibus vix tantum præsidii sit in universa sapientia, quo fulti sine omni
periculo securum intrent portum!* Sed erit aliquando tempus, nisi
Deus, qui curricula temporum voluntatis suæ freno moderatur, dies
breviaverit, ut sapientem qui verè si sapiens, ut nomen cluit, vel ma-
gno emere velint, & in majore astimio reponant, quam omnes, quos
eoacer varunt thesauros. Sunt divitiae possidentium aut onus aut pe-
riculum. Furum ecquis, eis callidissimus, vel minimum sapien-
tiae, qua divitias *Vir sapiens, si egeat, parare potest, clepere possit?*
A&c quot viae, quot insidiae, quot januae patent desideranti pecuniam?
Adeo omnes hujus amor subigit, omnes ad rem damnosam, citis gressi-
bus properant, interdum etiam superat cupiditas specierum! Ubi e-
nim delectus est, ibi quid ex multis & variis appetendum sit, nescias.
*E&c enim hominis appetitus varius, non uni alicui rei certa, cui ad-
hæreat.*

123.

hæreat, adhærens. Amor hujus est in armentis, pecoribus, jupellecile; Illius in vestibus, avibus, armis, & canibus venatorius; istius in ære corrodendo. Hoc dum requirunt, & tenendo illo sunt solicii, totius corporis vires exhauiunt. Verbo; Ingentes thesauri nūquam periculi metu vacant: At bona consilia nullo non tempore utilitatem pariunt, atq; commodum. Sed unde illa? non nisi ex artibus. Ecquibus autem? varias enim artes exercere homines ante diximus, & qui lucri studio animum addicunt, plures uno aliquo novimus. Hoc amplectuntur, scientes, nihil ciuius addisci posse, nibil etiam cum minore detimento fieri, quām accumulationem pecunia, ubi non curatur sive fas sive nefas id habeatur, cuius medius divitiae contingant. Hoc studio, cum aliis, à via honesti residentibus, à nobis procul esse jussis; Artes, per quas homo potest inclarescere, in duplice ponimus differentia: Alias nuncupamus Humanitatis, alias Militiae, seu Togatas, & Sagatas. Has Lacedaemonii, quod severiores essent, & moribus incorruptioribus, belliq; gloriam potissimum spectarent, maximè amplexabantur, spretis reliquis, quae ciuium animos videbantur emasculare. Hos quondam secuti Romani, cum germana illa austerioritas inhæreret adhuc animis, Gracos Professores Urbe exturbabant, satius esse putantes, carere ejuemodi Doctoribus, quorum doctrinā, à verā virtute ad otiosam ostentationem vulgus exstimulari putaretur. HUMANITATIS eas dicimus, quae homines magis excollunt & expolunt, communiq; quodam vinculo junclæ, quadam quasi cognatione inter se continentur. Has si tollas ex hominibus, eorum illud humanae societatis vinculum sustuleris. Nec obstat, quod ob quorundam Sophisticationes studia Humanitatis male apud nonnullos audire cœperunt. Inuria fit arti propter abusum, quem si sustuleris, suis artem honos & nitor manebit; & eo quidem magis, quod maiestate etiam regiā ademptā cancri tamen has artes vigor ac robur manet, ut assuetum sericeis insidere culcis alere possint. Hinc de Nerone Suetonius narrat, ipsum cum à Mathematicis

ticis audiisset, se aliquando dejectum iri Imperio, hoc dimetro Jambi-
co animum quodammodo prostratum erexit. Tò téxico nūca 27
tegēd. Arbiteratus scilicet se literarum culturā tantum profecisse,
ut si maximè ab Imperio detrudetur, in quavis regiones, quam adi-
turus esset, ob artium scientiam insignem in precio esset futurus. O-
ptimus Versiculus, etiam proverbii loco hodie nū usurpatus! Opti-
ma etiam applicatio, nisi à Tyranno facta esset, ideoq; finem nequa-
quam, quem suis artibus prefigerat, affectus es, cum non dare:ur
amissis ad eum occidendum, evadendi locus. Miserum illum, quem
artes potius dedecorant, quam cohonestant! Sed nemini mirum hoc
videbitur, degenerasse tanti ingenii Principem, ad sui perniciem
traditum non artibus ipsis, sed harum abusu & incuria. Largiter il-
las gustaverat, vel potius imbibebat; sed largius cum vino omneq; ge-
nus deliciis voluptates. Hinc quibus artibus ad culmen & arcem
prudentiae cultissimum sibi struxerat gradum; iisdem negligens & alto
superculo spretis non poterat non ex tanto fastigio poteſtatis cum ingenio
Cæſare & Familia ruina labi, quippè in quo progenies Cæſarum de-
fecit. Sed valeat hic, cui arrium abusus inservuit potius ad vitia exce-
lenda, quam virtutes stabiliendas. Nobis sufficiat scire multis pre-
fuisse artes, ut summa honorum culmina ascenderent; si quid secius
contingat, non fieri ab arte, sed præter artem, persuasum nobis habeamus.
Neq; illud nos angat, reperiri, quibus Viri docti tædio sunt,
quiq; ad illorum nomen naufragant & expuunt; si interim sciamus mun-
dum sine Viris doctis diu consistere non posse. Erigat nos, artes a-
mari, sed ab iis, quorum mens artibus est imbuta; & artifices ma-
gnifici, sed ab artes intelligentibus. Hæc apud se considerantes,
quidam Alumnorum hujus Scholæ de Triga artium, quibus nulla Fa-
cultatum sine enormi dispendi parere potest, aliquid dicere; Et JO-
ACHIMUS quidem CARNAZ, Gustrowiensis, GRAM-
MATICÆ; JOHANNES SCHRODER, Parchi-
mensis LOGICÆ; & JOACHIMUS JÄRNER,
Malchi-

Malchinenis RHETORICÆ partes agere, cùm constituerint
me Proxeneta & intercessore VIROS NOBILISSI-
MOS, MAGNIFICOS, AMPLISSIMOS;
PERQVAM REVERENDOS; CONSUL-
TISSTIMOS, PRUDENTISSLIMOS CLA-
RISSIMOS. ideoq; omnes politioribus literis addiclos submisē
rogant, ut horum Exercitiorum recitationi horā nonā crastini diei 26.
Novemb. interesse, & sua Gravissima Præsentia, quid de his artibus,
quarum subſidio ipſi olim Magni evaſerunt, ſentiant, quaſi infallibili
calculo demonſtrent. Magni hæc benevolentia ſet ab horum PA-
RENTIBUS; Ipſi etiam gratis agnoscēt animis ac deprædica-
bunt; Siq; quid officia mea poterunt, Maximis, Minimis, Medioxu-
mis deesse iisdem, quoad ſpirabo, non defuturum recipio. Valete no-
bisq; favete.

Dabam Guſtrovi XXV. Novemb.

Anno 1650.

M. Georgius Schedius,
Scholæ Guſtr. p. t. Rector.

124

roris audiisset, se aliquando dejectum iri Imperio, hoc
 eo animum quodammodo prostratum erexisse. Tò re
 gis Qd. Arbiteratus scilicet se literarum culturâ tant
 ut si maximè ab Imperio detruaderetur, in quavis regi
 turus esset, ob artium scientiam insignem in prelio esset
 primus Versiculus, etiam pro verbi loco hodie nū us
 ma etiam applicatio, nisi à Tyranno facta esset, ideoq
 quam, quem suis artibus præfixerat, asscurus esset, cu
 à missis ad eum occidendum, evadendi locus. Misera
 artes potius dedecorant, quam cohonestant! Sed nem
 videbitur, degenerasse tanti ingenii Principem, ad su
 tractum non artibus ipsis, sed harum abusu & incuria.
 las gustaverat, vel potius imbibebat; sed largius cum tu
 nus deliciis voluptates. Hinc quibus artibus ad cu
 prudentiæ cultissimum sibi struxerat gradum; iisdem no
 superciliosbris non poterat non ex tanto fastigio potestha
 te Cæsarea Familiae ruina labi, quippe in quo progenies
 fecit. Sed valat hic, cui artium abusus inserviuit potius
 lenda, quam virtutes stabiliendas. Nobis sufficiat se
 fuisse artes, ut summa honorum culmina ascenderent;
 contingat, non fieri ab arte, sed præter artem, persuasum
 mus. Neq; illud nos angat, reperiiri, quibus Viri do
 quiq; ad illorum nomen naufragant & expiunt; si interim
 dum sine Viris doctis diu consistere non posse. Erigat
 mari, sed ab iis, quorum mens artibus est imbuta; &
 gni fieri, sed ab artes intelligentibus. Hæc apud se
 quidam Alumnorum hujus Scholæ de Triga artium, qui
 cultatum sine enormi dispendi barere potest, aliquid dice
 ACHIMUS quidem CARNATZ, Gustrovieni
 MATICÆ; JOHANNES SCHRODE
 mensis LOGICÆ; & JOACHIMUS J.

